

PEREARSTIABI 2024. AASTA KULUMUDELI METOODILINE JUHEND

Uuendatud 26.04.2024

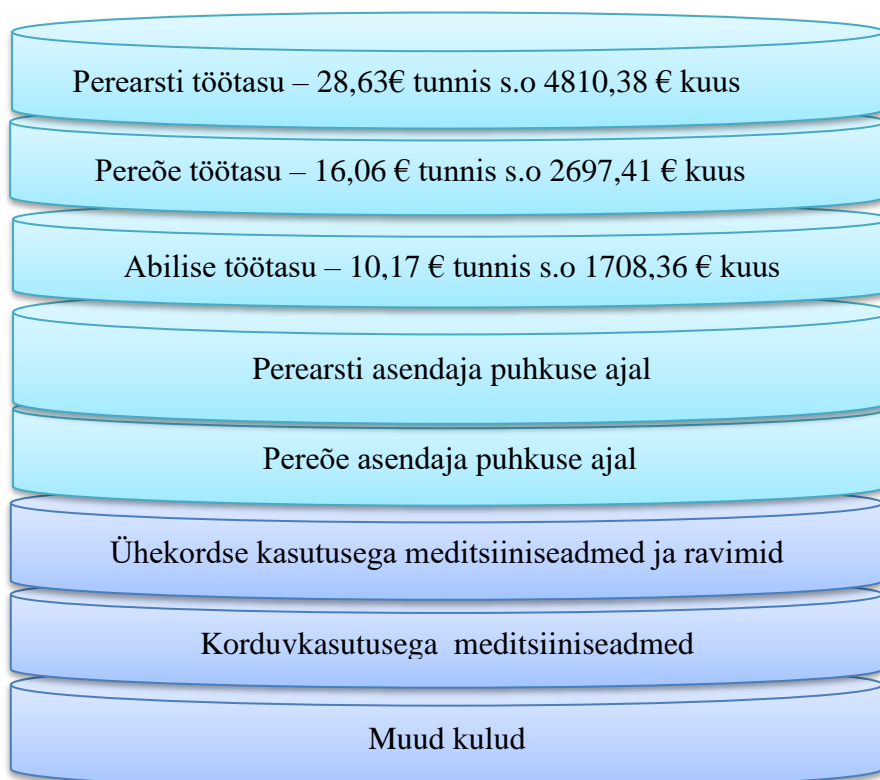
Perearstiabi kulumudeli koostamisel on aluseks võetud minimaalne nimistu suurus, so **1200** pead, mis on määratud 2001 aasta 05.mai seadusega, jõustumise kp: 01.01.2021 „Tervishoiuteenuste korraldamise seadus¹“. Eeldatakse, et kõik nimistusse kuuluvad isikud on ravikindlustusega kaetud.

Perearsti kulumudeli sisendite kirjeldamisel on aluseks võetud sotsiaalministri 2001. aasta 29. novembri määrus nr 116, jõustumise kp: 19.03.2018 „Nõuded perearsti tegevuskoha ruumidele, sisseseadele ja aparatuurile” ning sotsiaalministri 2010. aasta 6. jaanuari määrus nr 2, jõustumise kp: 09.01.2021 „Perearsti ja temaga koos töötavate tervishoiutöötajate tööjuhend”.

Aluseks on võetud põhimõte, et minimaalse nimistu suuruse korral oleksid tulud ja kulud tasakaalus ning lisanduvate isikute korral on võimalik saada lisatulu.

PEARAHA:

Pearaha arvestuse aluseks on nimistu suurusega 1200 kindlustatud isikut. Pearaha koosneb järgmistest komponentidest

1) **Tööjõukulu** koosneb brutopalgast ning maksudest brutopalgalt.

Arsti, pereõe ja abilise töötaja arvestamisel võetakse aluseks üldine riiklik norm (168 töötundi kuus), mis on kehtestatud “Töölepingu seadusega”. Tööjõukulu hulka arvestatakse ka ühe kalendrikuu palgakulu perearsti ja -õe asendajale puhkuse ajaks.

Töõjõukulu arvestatakse tervishoiuteenuse piirhinda ametinimetuste lõikes: perearst, pereõde, abiline ning perearsti ja –õe asendaja (üks kuu kalendriaastas). Töõjõukulu arvestamisel võetakse aluseks tervishoiuala töõtajate miinimumtunnitatu kokkuleppega kehtestatud miinimumtunnipalk, abilise tunnipalk on võrdsustatud hooldustöõtaja tunnipalgaga.

Töõjõukulu arvestamisel lähtutakse perearsti ja –õe töõtaja määramisel taotluses esitatud andmetest, kuid mitte rohkem, kui on kehtestatud sotsiaalministri määrukses „Perearsti ja temaga koos töötavate tervishoiutöõtajate töõjuhend“.

Töõtajate brutopalgad 2024 a I kvartali mudelis:

1. arstil 19,45 € tunnis;
2. õel 10,90 € tunnis;
3. abilisel 6,90 € tunnis.

Töõtajate brutopalgad 2024 a II-IV kvartali mudelis

1. arstil 21,40 € tunnis;
2. õel 12,00 € tunnis
3. abilisel 7,60 € tunnis

Ühekordse kasutusega meditsiiniseadmete ja ravimite kulu agregeeritakse kolme gruppi järgmiselt:

- 1) meditsiinitarvikud;
- 2) muu meditsiiniline materjal;
- 3) ravimid.

Meditsiinitarvikute kulu arvestamisel piirhinda võetakse aluseks meditsiinitarvikute keskmine sisseostuhind, keskmine vajadus (hulk) kalendriaastas. Meditsiinitarvikute hulka kuuluvad tänases perearsti kulumudelis järgmised tarvikud:

- süstlad nõeltega;
- kindad;
- sidematerjal;
- puuspaatel;
- kilepõll;
- lansetid;
- tutikud;
- skalpelli terad;
- injektsiooniplaastrid;
- nahapuhastustampoonid;
- testribad (glükoos);
- testribad (uriin);
- reagentid latekstestidele;
- desinfektsioonivahendid;
- süstlanõelad;
- steriilsed kindad;
- ühekordne haavasidumiskomplekt;

- skalpellid;
- elastikside;
- liblikad;
- plaastrid;
- haavavõrk;
- pintsetid (ühekordsed);
- neerukausid (papp);
- kaitsemask;
- kätekuivatuspaberid;
- laste imavad linad;
- paberirull kušetile;
- külmageeli kott;
- lubrikant geel (EKG, UHD).

Muu meditsiinilise materjali kulu arvestatakse piirhinda keskmise sisseostuhinna ja keskmise vajaduse alusel kalendriaastas.

Muu meditsiinilise materjali hulka kuuluvad:

- retseptiblanketid;
- hapnik;
- EKG paber.

Ravimite kulu arvestamisel võetakse aluseks keskmine hulgimüügihind ja ravimite keskmine vajadus kalendriaastas.

Korduvkasutusega meditsiiniseadmed grupeeritakse kokku ja nimetatakse järgmiselt: „Vastuvõtu instrumentide komplekt”. Vastuvõtu instrumentide komplekti kuuluvad vastavalt sotsiaalministri 2001. aasta 29. novembri määruses nr 116 “Nõuded perearsti tegevuskoha ruumidele, sisseseadele ja aparatuurile” §4 lg 2 sätestatud seadmed:

- stetofonendoskoop, 2 tk;
- sfügmomanomeeter 4 mansetiga, 2 tk;
- otoskoop, 2 tk;
- oftalmoskoop, 1 tk;
- helihark, 2 tk;
- instrumentide kandik, 2 tk;
- PEF-meeter, 2 tk;
- refleksihaamertk, 2 tk;
- pisikirurgia vahendite komplekt, 2 kmpl;
- kõrvaloputussüstal, 1 tk;
- neerukauss, 2 tk;
- veenisulgur, 1 tk;
- glükomeeter, 2 tk;
- kraadiklaas kehatemperatuuri mõõtmiseks, 2 tk;
- goniomeeter, 1 tk;
- orhidomeeter, 1 tk;
- pulssoksümeeter, 2 tk;
- rinoskoopia peegel, 2 tk;
- torkeotsiku hoidja, 2 tk;

- metallist instrumentide karp steriliseerimiseks, 2 tk;
- pliiatslamp spaatlihooldjaga, 2 tk;
- kipsikääd, 1 tk;
- kontaktivaba termomeeter, 1 tk

Nimetatud seadmete kulu arvestamisel piirhinda lähtutakse taotluses esitatud keskmisest sisseostuhinnast ja kasutusperioodist (2 aastat), kuid mitte vähem kui on määratud eksperthinnanguga.

Muude vajalike ressursside kulu alla agregeeritakse kokku:

- bürookulud (sh telefonikulu),
- bürootarbed,
- kindlustuskulu.

Piirhinda arvestatakse muude vajalike ressursside kulu lähtudes taotluses esitatud andmetest ja eksperthinnangust.

Pearaha piirhind arvestatakse viie vanusegrupi (0-2, 3-6, 7 – 49, 50 – 69 ja 70 ning vanemad) lõikes, kuna patsientide teenindamiseks kuluva tööaja osakaal on nimetatud gruppide lõikes erinev.

Pearaha piirhind arvutatakse järgmiselt:

1) arsti ja õe tööaeg ühes kuus jagatakse erinevatesse vanusegruppidesse kuuluvate isikute vahel, arvestades kindlustatud isikute osakaalu vanusegrupis, kindlustatud isikud on arvestatud mudelis seisuga 01. jaanuar 2023, samuti võetakse arvesse visiitide arvu aastas pea kohta.

2) summeeritakse arsti ja õe asendaja ning abilise tööjõukulu, ühekordse kasutusega meditsiiniseadmete ja ravimite kulu, korduvkasutusega meditsiiniseadmete kulu, ja muude vajalike ressursside kulud ning jagatakse ühe kindlustatud isiku kohta võttes aluseks minimaalse nimistu suuruse (1200 pead).

3) summeeritakse töötasu 1 pea kohta kuus ja eelmises punktis (punkt 2) leitud kulu ühe kindlustatud isiku kohta erinevate vanusegruppide lõikes.

Kindlustatute jaotus 01.01.2023

Vanus	0-2	3-6	7-49	50-69	70+	KOKKU
Kindlustatute arv	38 365	58 601	656 487	319 602	195 680	1 268 735
% kindlustatutest	3,0%	4,6%	51,7%	25,2%	15,4%	100,0%
Kulumudeli praksis	36	55	621	302	185	1200
Pearaha	15,85	11,56	6,72	9,60	11,86	

BAASRAHA on erinev sõltuvalt sellest, kas nimistu kuulub tervisekeskuse koosseisu või mitte. Tervisekeskuse baasraha erinevus tuleneb erinevatest nõuetest ruumidele, seadmetele ja personalile.

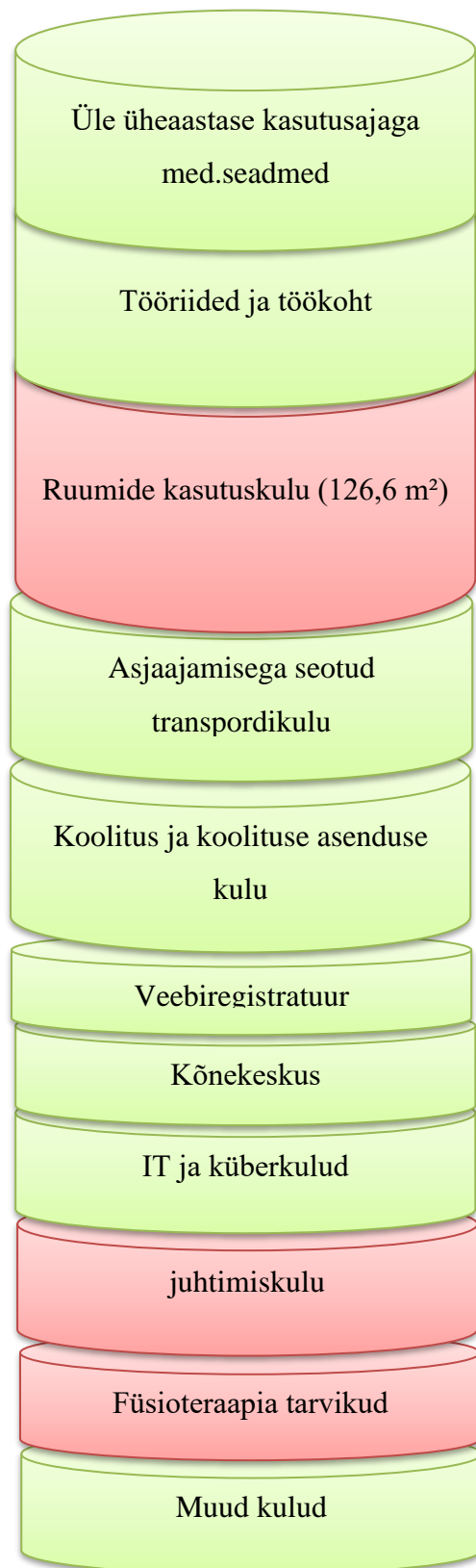
Tervisekeskuse ruuminõuete aluseks on tervise- ja tööministri 29. oktoobri 2015. a käskkirjaga nr 163 sätestatud ruuminõuded

Tava nimistu baasraha komponendid

2446,22 € kuus

Tervisekeskuse nimistu baasraha komponendid

4649,93 € kuus

Üle üheaastase kasutusajaga meditsiiniseadmete kulu määramisel võetakse aluseks seadme soetusmaksumus, amortisatsiooniperiood ning mõistlik hoolduskulu kalendriaastas. Üle üheaastase kasutusajaga meditsiiniseadmed, mille kulu piirhinda arvestatakse, on järgmised:

- täiskasvanute kaal, 2 tk;
- imikute kaal, 2 tk;
- pikkusemõõtur, 2 tk;
- nägemisteravuse tabel täiskasvanute, 2 tk;
- nägemisteravuse tabel laste, 2 tk;
- värvitabelite raamat, 2 tk;
- universaalne läbivaatuslaud, 3 tk;
- protseduuride kapp, 1 tk;
- vahesirm, 2 tk;
- imikulaud, 2 tk;
- külmik, 1 tk;
- külmkapi termomeeter, 2 tk;
- kärulaud, 2 tk;
- uuringu valgusti, 2 tk;
- hingamiskott koos maskidega, 1 tk;
- S-toru, 3 tk;
- EKG aparaat, 1 tk;
- arsti kohver, 1 tk;
- tsentrifuug, 1 tk;
- uriinianalüsaator, 1 tk;
- sterilisaator, 1 tk;
- infusioonistatiiv ja süsteem, 1 tk;
- termokonteiner vaktsiinide transpordiks koos kahe külmapatareiga, 1 tk;
- aspiraator, 1 tk;
- inhalaator/nebulisaator, 1 tk;
- doppler, 1 tk;

Tervisekeskuse ressursid on toodud ära „Kindlustatud isikult tasu maksmise kohustuse Tervisekassa poolt ülevõtmise kord ja tervishoiuteenuse osutajatele makstava tasu arvutamise meetoodika“ Lisas 39

Lisaks nimetatule arvestatakse (aluseks sotsiaalministri 2001. aasta 29. novembri määrus nr 116 “Nõuded perearsti tegevuskoha ruumidele, sisseseadele ja aparatuurile” §3 lg1) piirhinda üle üheaastase kasutusajaga mittemeditsiiniline vara, mis defineeritakse kui “Arsti ja õe töökoht”. **Arsti ja õe töökoht** koosneb järgmistest kuluallikatest:

- 1) arsti töölaud – 1 tk,
- 2) õe töölaud – 1 tk,
- 3) tool – 12 tk,

- 4) arvuti - 2 tk,
- 5) printer – 1 tk,
- 6) meditsiinitarkvara,
- 7) tarkvara – 2 komplekti,
- 8) interneti püsiühendus.

Lisaks on arvestatud sisse **arsti ja õe tööriided** (Tervisekeskuse puhul ka füsioterapeut, koduõde ja ämmaemand), mille kasutusaeg 2 aastat ning töökoha seadmete puhul kasutusaeg 5 aastat.

Töökohaga seotud kulu arvestatakse piirhinda soetusmaksumuse ja amortisatsiooniperioodi alusel. Interneti püsiühenduse kulu arvutatakse piirhinda vastavalt eksperthinnangule.

Ruumide kasutuskulu moodustavad:

- rent;
- küte;
- vesi ja kanalisatsioon;
- elekter;
- valve ja signalisatsioon;
- territooriumi korrashoid;
- prügiveedu;
- kindlustusmaksed;
- maamaks;
- remondikulu.

Kulumudelil on praktilise pinna suuruseks 52 m² (Tervisekeskuse puhul 126,66 m²). Rendikulu arvestamisel piirhinda võetakse aluseks taotluses esitatud andmed (kulu ühe m² kohta), aga mitte enam kui on määratud eksperthinnanguga. Ruumide kasutuskulu hindamise aluseks on eksperthinnang. M² hinnaks kulumudelil 14,55 €.

Asjaajamisega seotud transpordikulu hulka kuuluvad:

- auto kulum;
- liikluskindlustus;
- kütus ja määrdeained;
- sõiduki remont ja varuosad;
- sõiduki hooldus;
- tehnölevaatus;
- auto rent;
- takso kulu.

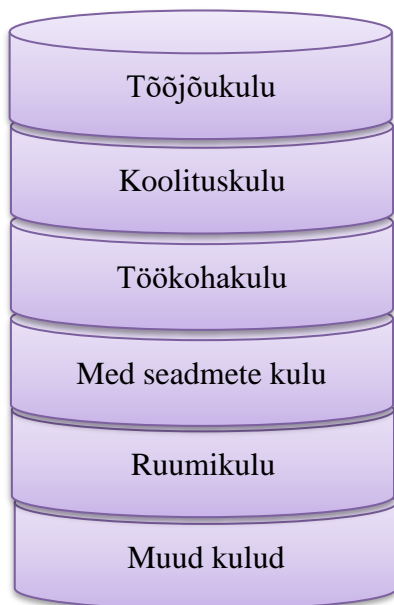
Koduvisiitidega ja asjaajamisega seotud kulude arvestamisel piirhinda võetakse aluseks taotluses esitatud andmed ning eksperthinnang.

Koolituskulu hulka kuuluvad lisaks koolituskulule ka perearsti ja pereõde asendaja töötasu koolituse ajaks. Koolituskulud tänases mudelis on 2108,61 € aastas. Asendajate töötasu arvestamisel on aluseks võetud sama palgakulu, mis on perearstile ja -õele pearahas arvestatud ning aluseks on võetud koolituse aeg 60 tundi (vastavalt Sotsiaalministri 2010 aasta 6. jaanuari määrus "Perearsti ja temaga koos töötavate tervishoiutöötajate tööjuhend § 3 lg 7).

KAUGUSETASU arvutamise aluseks võetakse kalendriaastal läbitud kilomeetrite arv (keskmine koduvisiidi pikkus maal, kaugus laborini, kaugus koolituse toimumiskohani), koduvisiitide arv ning kütuse kulu ühe kilomeetri kohta. Kaugusetasu arvestamisel arvutatakse välja erinevad kaugusetasud lähtudes sellest, kas koduvisiidi keskmine pikkus on 40 km või 70 km.

TEISE PEREÕE LISATASUS sisalduvad:

Tava nimistu korral

Tervisekeskus nimistu puhul

Tõõjõukulu koosneb õe 11 kuu brutopalgast ning maksudest brutopalgalt. Tõõjõukulusse on arvestatud 11 kuu palk, sest õe kuu kulu sisaldub pearahas pereõe asendaja tõõjõukulusse. See arvestus on tehtud eeldusel, et pereõed asendavad puhkuse ajal õksteist ise. Kuna on eeldatud, et pereõed asendavad ka koolituse ajal õksteist ise ja pereõe asendaja kulu koolituse ajal sisaldub baasrahas, on pereõe asendaja kulu koolituse ajal lahutatud 11 kuu tõõjõukulust. Tõõjõukulu arvestamisel lähtutakse perearsti ja õe tõõaja määramisel taotluses esitatud andmetest, kuid mitte rohkem, kui on kehtestatud sotsiaalministri määrukses „Perearsti ja temaga koos tõõtavate tervishoiutõõtajate tõõjuhend“.

Koolituskulu on lisatud analoogselt baasrahasse kirjeldatule teise pereõe koolituseks.

Õle õheaastase kasutusega meditsiiniseadmete hulka kuuluvad teise pereõe lisatasu mõistes:

- imikute kaal;
- imikulaud;
- universaallaud;
- pikkusemõõtur;
- täiskasvanute kaal;
- kärulaud;
- vahesirm.

Tõõkoha kulu hulka kuuluvad:

- tool;

- laud;
- arvuti;
- tarkvara;
- kliendi tool.

Kordvkasutusega meditsiiniseadmete hulka kuuluvad teise pereõe lisatasu mõistes järgmised vastuvõtu instrumendid:

- stetofonendoskoop;
- sfügmomanomeeter;
- otoskoop;
- pliiatslamp spaatlihoidjaga;
- helihark;
- refleksihaamer;
- PEF-meeter;
- kraadiklaas kehatemperatuuri mõõtmiseks;
- kõrvaloputussüstal;
- glükomeeter;
- veenisulgur;
- torkeotsiku hoidja;
- neerukauss;
- instrumentide kandik.

Ruumide kasutuskulu moodustavad (Tervisekeskuse puhul on ruumide kasutuskulu juba arvestatud baasrahasse):

- rent;
- küte;
- vesi ja kanalisatsioon;
- elekter;
- valve ja signalisatsioon;
- territooriumi korrashoid;
- prügivedu;
- kindlustusmaksed;
- maamaks;
- remondikulu.

Teise pereõe lisatasus on vastuvõtu pinna suurusks arvestatud 12 m². Rendikulu arvestamisel piirhinda võetakse aluseks taotluses esitatud andmed (kulu ühe m² kohta), aga mitte enam kui on määratud ekspert hinnanguga. Ruumide kasutuskulu hindamise aluseks on ekspert hinnang.

Muude kulude all sisalduvad bürookulud ja telefonikulu samas summas ühe töötaja kohta, mis on arvestatud pearahasse arvutatuna ühe töötaja kohta.

Teise pereõe lisatasu piirhind arvutatakse järgmiselt:

Summeeritakse pereõe tööjõukulu, koolituskulu, töökoha kulu, korduvkasutusega meditsiiniseadmete kulu, üle üheaastase kasutusajaga meditsiiniseadmete kulu, ruumi kasutuskulu ja muude vajalike ressursside kulud aastas ning jagatakse kalendrikuude arvuga.

TÖÖAJAVÄLINE LISATASU PEREÕELE JA PEREARSTILE sisaldab:

1. Tööjõukulu
2. Ühekordse kasutusega meditsiiniseadmed
3. Vastuvõtu instrumentide komplekti kulu
4. Laboriuuringud
5. Kommunaalkulud

Tööjõukulu sisaldab:

ühe tunni miinimumbrutopalka nii pereõele kui perearstile korda koefitsient 1,5. Koefitsient tuleneb töölepingu seadusest sätestatud kohustusest tasuda ületunnitöö eest koefitsiendiga 1,5.

Ühekordse ja korduvkasutusega meditsiiniseadmete kulud sisaldavad:

pearahas sisalduvate ühekordsete ning korduv kasutatavate seadmete maksumusi, mis on taandatud ühele töötunnile

Laboriuuringu kulud sisaldavad:

eriarstiabi esimeses vastuvõtus sisalduvat uuringute maksumust ning see on taandatud vastavalt ühele tunnile.

Kommunaalkulud sisaldavad:

baasraha arvelt tasustatud ruumikasutuskulu, mis on taandatud ühele töötunnile.

Tööajaväline lisatasu nii perearstile kui pereõele arvutatakse järgmiselt:

Summeeritakse vastavalt kas pereõe või perearsti tööjõukulu, ühekordse ja korduv kasutusega meditsiiniseadmete kulud, laboriuuringu kulud ning kommunaalkulud.

KLIINILISE/ASSISTENDI REGISTRAATORI LISATASU

1. Tööjõukulu
2. Töökoha kulu

Tööjõukulu:

Tööjõukulu arvestamise aluseks on 80% õe tervishoiuala töötajate miinimumtunnitasu kokkuleppega kehtestatud miinimumtunnipalgast.

Töökoha kulu hulka kuuluvad:

- tool;
- laud;
- arvuti;
- tarkvara;